

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Для розвитку будь-якого підприємства, незалежно від форми власності чи галузевої приналежності основою виступає прибуток. Саме прибуток є найбільш важливим показником ефективності господарювання підприємства, джерелом його життєдіяльності. Він виступає в якості рушійної сили ринкової економіки, тим самим забезпечуючи інтереси держави, власників та працівників господарюючих суб'єктів. Мета управління прибутком підприємства полягає в процесі цільового впливу суб'єкта на об'єкт для забезпечення досягнення певних фінансових результатів і збільшення добробуту власників підприємства в даний момент і в майбутньому.

Управління прибутком – це процес побудови і реалізації максимально економічно ефективних рішень з питань формування, розподілу та використання фінансового результату діяльності підприємства з метою забезпечення стійкого фінансового стану та ефективної діяльності в поточному та перспективному періоді [5].

Процес управління посідає вагомe місце у системі управління підприємством в загальному. Адже його завданням є забезпечення ефективного формування прибутку та його оптимального розподілу. Основні завдання управління прибутком наведено на рис.1. [6].

У всіх сферах діяльності підприємства прийняття управлінських рішень впливає на рівень прибутку підприємства, тому система управління прибутком має бути логічно пов'язана із загальною системою управління підприємством, що розширить можливості для розвитку та надасть нові джерела фінансування.

В основі побудови ефективної системи управління прибутком підприємства покладено такі принципи [7]:

1) Принцип інтеграції із загальною системою управління підприємством. Передбачає узгодженість цілей системи управління прибутком і стратегічних цілей розвитку.

2) Принцип безперервності, що пояснюється необхідністю постійного функціонування системи управління прибутком, оскільки діяльність підприємств має безперервний характер.

3) Принцип системності. Так як метою розроблення управлінських рішень з питань управління прибутком підприємства є досягнення найбільшого економічного ефекту при існуючих ресурсах.

4) Принцип комплексності. Забезпечує високу результативність формування та використання прибутку підприємства загалом

5) Принцип динамічності управління, що вимагає швидке пристосування системи управління прибутком до постійних змін зовнішнього і внутрішнього середовища.

6) Принцип варіативності підходів до розробки окремих управлінських рішень. Полягає в розробленні та аналізі альтернативних сценаріїв розвитку господарської діяльності підприємства та прийняття їх на основі управлінських рішень стосовно управління прибутком.

7) Принцип орієнтації на стратегічні цілі розвитку підприємства.

Рис. 1. Завдання управління прибутком

Якщо говорити про типи орієнтації підприємств, то В.В. Нагайчук виділяє їх три – мінімізація, отримання «задовільного» рівня прибутку та максимізація прибутку:

1. Стратегія мінімізації прибутку або стабільного прибутку базується на максимізації мінімуму доходів, що очікуються, разом із мінімізацією максимуму збитків.

2. Стратегія одержання «задовільного» прибутку передбачає одержання підприємством такого рівня прибутку, якого вистачить на покриття усіх витрат і дасть можливість на розвиток у довготривалому періоді. Суть полягає у врахуванні фактора ризику під час планування.

3. Стратегія максимізації прибутку полягає в одержанні максимального високого прибутку за рахунок

внутрішніх резервів і за рахунок споживачів

В основу діяльності більшості вітчизняних підприємств покладено стратегію максимізації прибутку, проте її використання в короткостроковому періоді не забезпечує відповідних темпів економічного зростання в довгостроковому періоді. Так виникає загроза використання значної частини прибутку на поточні цілі, що в результаті приводить до втрати важливого джерела фінансування розширеного відтворення та збільшує загрозу банкрутства, викликаного високим рівнем ризику діяльності підприємства.

Так поступово на зміну стратегії максимізації приходить стратегія мінімізації, оскільки вона передбачає рентабельну діяльність та розвиток фірми, при цьому, не вимагає максимізації прибутку [8].

На прибутковість підприємства впливає велика кількість факторів, які можна розділити на дві великі групи: зовнішні, ті на які підприємство не впливає; внутрішні, що знаходять безпосередньо під впливом підприємства. Проте, для забезпечення досконалого механізму управління прибутком підприємства достатньо проводити заходи в певній послідовності рис. 2.

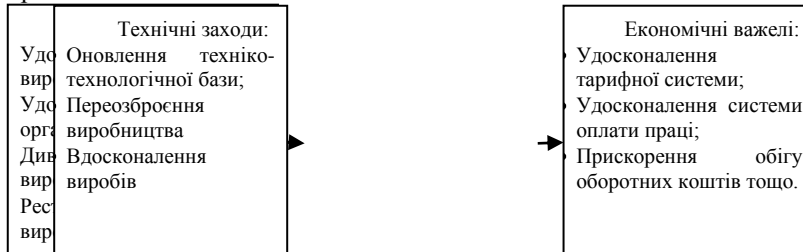

Рис. 2. Заходи забезпечення досконалого механізму управління прибутком підприємства

Якщо приводити зміни в іншому або хаотичному порядку, то результати в ефективності функціонування підприємства будуть незначними або взагалі відсутніми [9].

Проаналізувавши сучасні підходи до визначення поняття управління прибутком, можна зробити висновки, що управління прибутком є системою комплексних методів та заходів для збільшення прибутку та його ефективного розподілу. Загальна система управління підприємством має гармонійно включати в себе систему управління прибутком, адже прийняття рішень в будь-якій іншій сфері діяльності впливає на формування прибутку. При наявності на підприємстві ефективної та раціональної системи управління є можливість в повному обсязі використовувати виробничий потенціал та досягати найбільш високих результатів. Отже, ефективна система управління прибутком сприяє стабільному функціонуванню і розвитку підприємства через підвищення рівня добробуту власників підприємства та підвищення ринкової вартості підприємства, що в свою чергу покращить інвестиційну привабливість і зменшить ризики діяльності та поповнить фінансові ресурси підприємства.

Література:

1. Говорушко Т.А. Теоретичні аспекти сутності управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства / Т.А. Говорушко, М.І. Арич // Економічний аналіз: збірник наукових праць. – 2012. – №11. – С. 117-121.
2. Воронкова Т.С. Шляхи підвищення прибутковості підприємства в умовах нестабільного середовища / Т.С. Воронкова, Н.Ю. Безпалько // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №19. – С. 42-44.
3. Николишин С.Є. Прибуток підприємства та особливості управління ним / С.Є. Николишин // Молодий вчений. – 2017. – №2. С. 299-303.
4. Сковородкина Л.В. Фінансовий менеджмент / Л.В. Сковородкина // Навчально-методичний посібник для самостійного вивч. дисципліни. – 2011. – Ч.2. – С. 137.
5. Фінансовий менеджмент. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1652020564634/finansni/upravlinnya_pribytkom.
6. Жигалевич Ж.М. Система управління прибутком як умова ефективного функціонування підприємства / Ж.М. Жигалевич, Е.С. Фісенко // Економіка і суспільство. 2016. №4. С. 145-148.
7. Нагайчук В.В. Показники оцінки якості прибутку та їх залежність від обраної стратегії/ В.В. Нагайчук // Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – Сер. Економічні науки. – 2011. – Вип. 2 (42), ч.1. – С. 139-146.
8. Лойко В.В. Шляхи збільшення обсягу прибутку та підвищення дієвості управління прибутком промислового підприємства в сучасних умовах господарювання / В.В. Лойко, Є.С. Несенюк // Міжнародний науковий вісник. – 2015. – №7. – С. 122-126.